

De rentabiliteit in de braadkippenhouderij is de laatste jaren vrij stabiel.

© BASIEL DE HASSELAR

WAT ZEGT DE CASHFLOWBAROMETER INTENSIEVE VEEHOUDERIJ?

De cashflowbarometers geven een zicht op de evolutie van de rentabiliteit in de verschillende intensieveveehouderijsectoren in Vlaanderen. Naast de rentabiliteit op jaarbasis (2013-2017), wordt de cashflow voor de eerste drie kwartalen van 2018 afzonderlijk weergegeven. De analyse gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. Op die manier krijgen we een zicht op de evolutie van de gemiddelde rentabiliteit in de sector. Gezien het om gemiddelden gaat, moeten de cijfers wel met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden op bedrijfsniveau. De verschillen in rentabiliteit tussen bedrijven onderling kunnen namelijk erg groot zijn.

– Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

Wat is cashflow?

Het begrip cashflow is de meest aangegeven financiële parameter om de rentabiliteit van een bedrijf of een sector in kaart te brengen. Cashflow is namelijk het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen, of met andere woorden wat er werkelijk verdiend wordt. Er bestaan verschillende definities van cashflow. De hieronder gehanteerde cashflow is de operationele cashflow. Deze wordt berekend door van de bedrijfsinkomsten de bedrijfsuitgaven af te trekken, zonder de leninglasten (kapitaalsaflossingen en rentes) in rekening te brengen. Ook de mestafzetkosten, premies en pachten worden in de weergege-

ven cashflows niet meegeteld, gezien deze van bedrijf tot bedrijf sterk kunnen verschillen en niet altijd toewijsbaar zijn aan een bepaalde bedrijfstak. Verminderen we de operationele cashflow met de leninglasten, de mestafzetkosten en de pachten en tellen we er de GLB-premies bij, dan bekomen we de beschikbare cashflow, ook wel 'vrije cashflow' genoemd. Dit is wat er werkelijk overblijft (overschot/tekort) om van te leven, te sparen of te investeren.

Varkens

Zeugenhouderij. Figuur 1 toont de gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug voor de periode 2013-

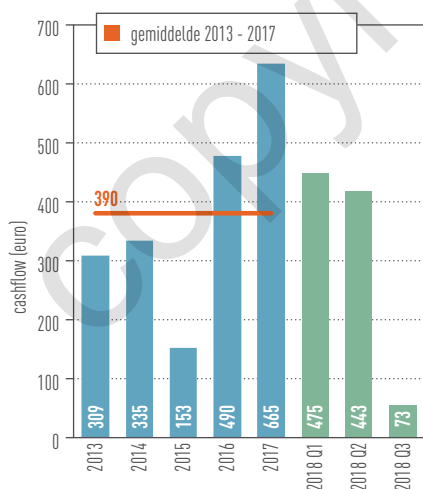
2017 en voor de eerste drie kwartalen van 2018. Het 'gemiddeld' zeugenbedrijf beschikt over 300 productieve zeugen in het vierwekensysteem met een productiegetal van 29,1.

Voor de periode 2013-2017 bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) voor de zeugenhouderij 390 euro per productieve zeug. In 2017 lag de gemiddelde operationele cashflow per zeug (665 euro) ruim boven dit gemiddelde. Dit sterke resultaat was volledig toe te schrijven aan de hogere biggenprijzen. In de eerste jaarhelft van 2017 trokken de biggenprijzen aan tot een historisch hoog niveau. De oorzaak hiervan was een daling van het aantal

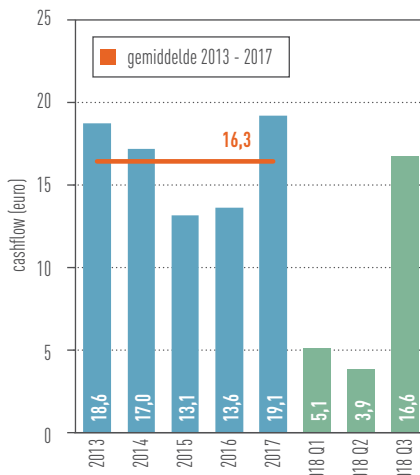
zeugen in Europa, met minder biggen tot gevolg, gecombineerd met een behoorlijke vraag naar biggen door de gunstiger conjunctuur in de vleesvarkenshouderij. In 2018 daalde de cashflow elk kwartaal, om in het derde kwartaal uit te komen op een extreem laag niveau. Traditioneel dalen de cashflows in de zeugenhouderij wel altijd in het derde kwartaal door lagere biggenprijzen. De belangrijkste redenen voor de extreme daling zijn het gestegen Europees biggenaanbod en de zeer zwakke conjunctuur in de vleesvarkenshouderij. Op het einde van het derde kwartaal kwam er nog de dreiging van de Afrikaanse varkenspest bij, met heel lage biggenprijzen tot gevolg. Voorlopig blijven de biggenprijzen slecht, waardoor de vooruitzichten ook voor het vierde kwartaal weinig rooskleurig zijn.

Vleesvarkenshouderij. Figuur 2 laat de evolutie zien van de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) per afgeleverd vleesvarken weergegeven voor de periode 2013-2017 en voor de eerste drie kwartalen van 2018. De cijfers hebben betrekking op de zuivere vleesvarkenshouderij waarbij alle biggen aangekocht worden.

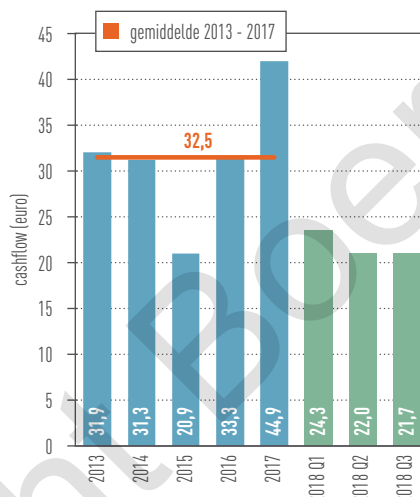
In de zuivere vleesvarkenshouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) voor de jaren 2013-2017 circa 16,3 euro per afgeleverd vleesvarken. In 2017 lag de cashflow (19,1 euro per afgeleverd vleesvarken) ruim boven het gemiddelde van de voorbij vijf jaar. De hoge vleesvarkensprijzen tot begin september 2017 zijn de belangrijkste reden. Anderzijds

Figuur 1 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 2 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 3 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

drukten de hoge aankoopsprijzen voor biggen in 2017 op de rentabiliteit in de zuivere vleesvarkenshouderij. De gunstige conjunctuur in 2017 werd bruusk afgebroken door de sterk gedaalde vleesvarkensprijzen eind 2017 en begin 2018. Het gestegen Europees aanbod aan vleesvarkens is de verklaring. Traditioneel is de rentabiliteit in het eerste kwartaal van het jaar het zwakst, wat zich ook in 2018 opnieuw bevestigt. Het tweede kwartaal, dat klassiek de hoogste cashflows oplevert, valt dit jaar erg tegen. Het overaanbod van slachtvarkens in Europa, met lage vleesvarkensprijzen tot gevolg, ligt aan de basis hiervan. In het derde kwartaal zien we opnieuw gemiddelde cashflows in de zuivere vleesvarkenshouderij. Deze zijn volledig toe te schrijven aan de sterk

gedaalde biggenprijzen, die op dit type bedrijven aangekocht worden.

Gesloten varkensbedrijven. Op de gesloten varkensbedrijven bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief kredietlasten en mestafzetkosten) voor de jaren 2013-2017 ruim 32 euro per afgeleverd vleesvarken. De rentabiliteit voor het jaar 2017 was, met een cashflow van net geen 45 euro per afgeleverd vleesvarken, ruim boven het gemiddelde van de laatste jaren. Door van de lage vleesvarkensprijzen in de eerste drie kwartalen van 2018, als gevolg van een gestegen Europees vleesvarkensaanbod, ligt de rentabiliteit 30% lager dan het gemiddelde van de vorige 5 jaar. Door de wereldwijd lage varkensprijzen en de dreiging van de Afrikaanse varkenspest zal de rentabiliteit in het vierde kwartaal wellicht nog een stuk negatiever uitvallen.

.....
2017 staat geboekstaafd als een topjaar in de melkveehouderij.

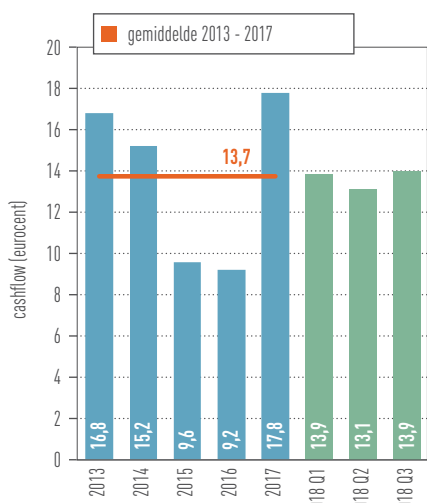
Met een gemiddelde operationele cashflow van 17,8 cent per liter melk kwam de rentabiliteit in 2017 ruim boven het vijfjarig gemiddelde uit.

Melkvee

Gezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan wat GLB-premies, mestafzetkosten en pachten betreft, worden deze niet meegeteld in de weergegeven operationele cashflows. Figuur 4 geeft de evolutie weer van de gemiddelde cashflow, in cent per liter melk, voor de

periode 2013 tot 2017 en voor de eerste drie kwartalen van 2018.

De sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) voor de periode 2013-2017 bedroeg bijna 14 cent per liter. De weergegeven cashflow houdt geen rekening met de superheffing die in het melkjaar 2014-2015 eventueel moest worden betaald. Met een gemiddelde operationele cashflow van 17,8 cent per liter melk kwam de rentabiliteit in 2017 ruim boven het vijfjarig gemiddelde uit. Het jaar 2017 staat daarmee geboekstaafd als een topjaar in de melkveehouderij. 2018 laat voor de eerste drie kwartalen

Figuur 4 Evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) in cent per liter melk - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

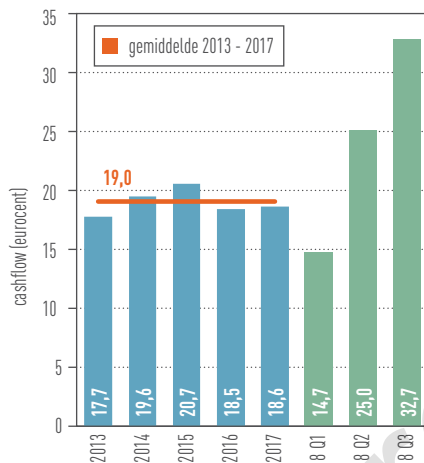
eerder gemiddelde resultaten zien. De toegenomen melkproductie in Europa, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten, bij een licht dalende Europese export, verklaren de lagere rentabiliteit. Voor het vierde kwartaal 2018 wordt, door de aantrekkelijke melkprices, een iets beter resultaat verwacht.

Pluimvee

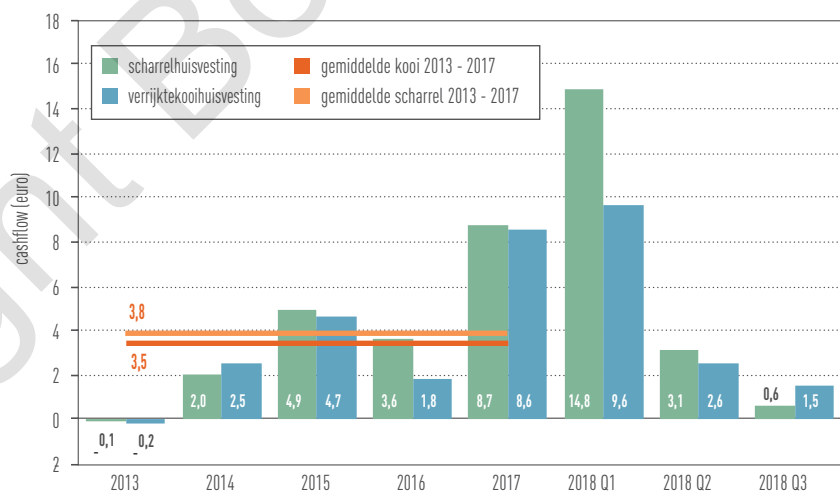
Braadkippenhouderij. In figuur 5 zie je de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverde braadkip weergegeven voor de jaren 2013 tot 2017 en voor de eerste drie kwartalen van 2018. Voor de periode 2013-2017 bedroeg de cashflow exclusief kredietlasten gemiddeld 19 cent per afgeleverde braadkip. Opvallend is dat de laatste jaren de rentabiliteit in de braadkippenhouderij vrij stabiel is. Het voorbije jaar 2017

kwam de gemiddelde cashflow uit op 18,6 cent per braadkip.

Voor 2018 noteren we elk kwartaal een stijging in de cashflows. De gunstige conjunctuur in de braadkippenhouderij is toe te schrijven aan de gestegen Europese export van pluimveevlees. Deze

Figuur 5 Evolutie operationele cashflow per afgeleverde braadkip - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 6 Evolutie operationele cashflow per leghen per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

het gevolg van de lagere concurrentie van Brazilië op de wereldmarkt. Ook de blijvende stijging van de consumptie van pluimveevlees in Europa ondersteunt de rentabiliteit. Het vierde kwartaal is traditioneel het zwakste kwartaal van het jaar, ook dit jaar dalen de braadkippenprices, waardoor de cashflow lager zal liggen dan in het derde kwartaal.

Leghennenhouderij. Figuur 6 toont de gemiddelde operationele cashflow per leghen weergegeven voor de jaren 2013 tot 2017 en voor de eerste drie kwartalen

van 2018, zowel de voor verrijktekooi- als voor de scharrelhuisvesting. Een belangrijke kanttekening is dat het in de leghennenhouderij gebruikelijk is om een deel van de markschommelingen in te dekken via contracten.

In de leghennenhouderij bedroeg de sectorgemiddelde operationele cashflow per leghen (exclusief kredietlasten) voor de periode 2013-2017 ongeveer 3,5 euro voor de verrijktekooihuisvesting en circa 3,8 euro voor de scharrelhuisvesting, met grote schommelingen over de jaren heen. Het jaar 2017 laat zeer positieve resultaten zien: 8,6 euro per hen voor de kooihuisvesting en 8,7 euro per hen voor de scharrelhuisvesting. In het vierde kwartaal 2017 en het eerste kwartaal van 2018 stegen de eierprices tot ongekende hoogten door het gekrompen Europees eieraanbod als gevolg van de fipronilcrisis. Vanaf het tweede kwartaal van 2018 merken we het omgekeerde effect van de crisis op de rentabiliteit. Het gestegen eieraanbod in Europa door het herbevolken van de stallen, drukt op de prices en de rentabiliteit. Ook de gestegen Europese import en de gedaalde export van

eieren beïnvloeden de prices in de negatieve zin. Traditioneel trekken de eierprices in het vierde kwartaal wel aan, waardoor een stijging van de rentabiliteit mag verwacht worden. ■